

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē araṇyakāṇḍē
॥ ēkaviṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ēkaviṃśaḥ sargaḥ ॥

śūrpaṇakhayā kharapārśvamupagamya
rākṣasavadhavṛttāntaṃ nivēdya śrīrāmatō bhayaṃ pradarśya
kharasya yuddhārthaṃ prōtsāhanam

sa punaḥ patitāṃ dṛṣtvā
krōdhācchūrpaṇakhāṃ punaḥ |
uvāca vyaktayā vācā
tāmanarthārthamāgatām || 3.21.1 ||

mayā tvidānī śūrāstē
rākṣasāḥ piśitāśanāḥ |
tvatpriyārthaṃ vinirdiṣṭāḥ
kimarthaṃ rudyatē punaḥ || 3.21.2 ||

bhaktāścaivānuraktāśca
hitāśca mama nityaśaḥ |
hanyamānā na hanyantē
na na kuryurvacō mama || 3.21.3 ||

kimētacchrōtumicchāmi
kāraṇaṃ yatkr̥tē punaḥ |

hā nāthēti vinardanti
sarpavaccēṣṭasē kṣitau || 3.21.4 ||

anāthavad vilapasi
kiṃ nu nāthē mayi sthitē |
uttiṣṭhōttiṣṭha mā maivam
vaiklavyam tyajyatāmiti || 3.21.5 ||

ityēvamuktā durdharṣā
kharēṇa parisāntvitā |
vimṛjya nayanē sāsrē
kharam bhrātaramabravīt || 3.21.6 ||

asmīdānīmahaṃ prāptā
hataśravaṇanāsikā |
śōṇitaughapariklinnā
tvayā ca parisāntvitā || 3.21.7 ||

prēṣitāśca tvayā śūrā
rākṣasāstē caturdaśa |
nihantum rāghavam ghōram
matpriyārtham salakṣmaṇam || 3.21.8 ||

tē tu rāmēṇa sāmarṣāḥ
śūlapatṭiśapāṇayah |
samarē nihatāḥ sarvē
sāyakairmarmabhēdibhiḥ || 3.21.9 ||

tān bhūmau patitān dṛṣṭvā
kṣaṇēnaiva mahājavān |

rāmasya ca mahatkarma
mahāṃstrāsō'bhavanmama || 3.21.10 ||

sāsmi bhītā samudvignā
viṣaṇṇā ca niśācara |
śaraṇaṃ tvāṃ punaḥ prāptā
sarvatō bhayadarśinī || 3.21.11 ||

viṣādanakrādhyuṣitē
paritrāsōrmimālini |
kiṃ māṃ na trāyasē magnāṃ
vipulē śōkasāgarē || 3.21.12 ||

ētē ca nihatā bhūmau
rāmēṇa niśitaiḥ śaraiḥ |
yē ca mē padavīm prāptā
rākṣasāḥ piśitāśanāḥ || 3.21.13 ||

mayi tē yadyanukrōśō
yadi rakṣaḥsu tēṣu ca |
rāmēṇa yadi śaktistē
tējō vāsti niśācara || 3.21.14 ||

daṇḍakāraṇyanilayaṃ
jahi rākṣasakaṇṭakam |
yadi rāmamamitraghnaṃ
na tvamadya vadhiṣyasi || 3.21.15 ||

tava caivāgrataḥ prāṇāṃ -
styakṣyāmi nirapatrapā |

buddhyāhamanupaśyāmi

na tvaṃ rāmasya saṃyugē || 3.21.16 ||

sthātum pratimukhē śaktaḥ

sabalō'pi mahāraṇē |

śūramānī na śūrastvaṃ

mithyārōpitavikramaḥ || 3.21.17 ||

apayāhi janasthānāt

tvaritaḥ sahabāndhavaḥ |

jahi tvaṃ samarē mūḍhā -

nyathā tu kulapāṃsana || 3.21.18 ||

mānuṣau tau na śaknōṣi

hantum vai rāmalakṣmaṇau |

nīhsattvasyālpavīryasya

vāsastē kīḍṛśastviha || 3.21.19 ||

rāmatējō'bhibhūtō hi

tvaṃ kṣipraṃ vinaśiṣyasi |

sa hi tējaḥsamāyuktō

rāmō daśarathātmajaḥ || 3.21.20 ||

bhrātā cāsyā mahāvīryō

yēna cāsmi virūpitā |

ēvaṃ vilapya bahuśō

rākṣasī pradarōdarī || 3.21.21 ||

bhrātuḥ samīpē śōkārtā

naṣṭasaṃjñā babhūva ha |

karābhyāmudaramḥ hatvā

rurōda bhṛśaduḥkhitā || 3.21.22 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyē
araṇyakāṇḍē ēkaviṃśaḥ sargaḥ ||